مُقَدِّمَة

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى أَنْزَلَ الْقُرْآنَ هُدًى لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً لِلْأَنَامِ، وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ خَاتِمُ الأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِ الْكِرَامِ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الْمَقَامِ .

އަހަރެމެން ހުސް طاهر ވަންތަ އެއްކަލާނގެ الله އަށް حمد ثناء ދަންނަވަމެވެ. އަދި އެކަލާނގެ ފޮނުއްވި މާތް ރަސޫލާ محمّد ގެފާނަށާއި، އެކަލޭގެފާނުގެ آل أصحاب ންނަށާއި، ހެޔޮގޮތުގައި އެކަލޭގެފާނުން ތަބާވި އެންމެހައި މުސްލިމުންނަށް صلوات އާއި سلام ލެއްވުމަށް دعاء ކުރަމެވެ.

ކީރިތި قرآن އަކީ، محمّد صلّى الله عليه وسلّم ގެ ނަބިއްޔާއަށް ވަޙީކުރެއްވި މާތް الله ތަޢާލާގެ ޙަޟްރަތުން އެކަލާނގެ حقّ كلام އެވެ. މިއީ إنسانيّة އަށް ތެދުމަގު ދައްކަވާދޭނެ ފޮތެވެ، އެކަލާނގެ ޙަޟްރަތުގައި މަތިވެރި هداية އެވެ. حقّ އާއި باطل ވަކިކޮށްދިނުމަށް ހަދިޔާކުރެއްވި ގުރުއާނާއި ހަމަޖެހިގެން ދިޔައީ مقدّس ފޮތެވެ. މުސްލިމުންނަށް މާތް الله ދެއްވި އެންމެ ބޮޑު نعمة އެވެ. އެ ފޮތަށް ޢަމަލުކުރުން، މުސްލިމުން ހިތުގެ ދީން قبول ކުރުމުގެ عقيدة ކަމެވެ. ޝަރީޢަތުގެ أصول ކަމާއި حكم ކަމެވެ. ދުނިޔޭގެ ޙާލަތުތަކާއި ވާހަކަތައް ސާފުކޮށް ދައްކައިދެއެވެ. عبرة ނެ ގެންދިޔުމަށް ގޮތް ދައްކައިދެއެވެ. "لاَ يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلاَ مِنْ خَلْفِهِ، تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ" (فصّلت: ٤٢) މާނައީ: "އެ ފޮތުގެ ކުރިމަތިންނާއި ފަހަތުން، އަދި އޭގެ ވާހަކަތަކުގެ އެ ފޮތަށް باطل ނާދެއް ނާންނާނެއެވެ. (އެއީ) حمد ލިބިވޮޑިގެންވާ، حكيم ވަންތަ ރަސްކަލާނގެ حضرة ން ބާވައިލެއްވި ފޮތެކެވެ."

ދިވެހިރާއްޖެއަކީ، ޙަމްދު الله ގެ ހެޔޮ رحمة ލިބުނު ސަލާމަތީ ބިމަކަށްވެފައިވާތީ

މުސްލިމު قوم އަކަށްވުމާ، ކީރިތި قرآن ގެ މުޞްޙަފު ތަރުޖަމާކުރުމުގެ ދިވެހި ބަހުން

ތަފްސީރުކުރުން، شائع ކުރުން، އެންމެފަހުގެ ދިވެހިންނަށް އެ ތަރުޖަމާ ދިރާސާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހޯދައިދިނުމަކީ،

ސަރުކާރުން ހަރުދަނާ ކުރަންޖެހޭ ކަމެކެވެ.

އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ مقام އާ ހަވާލުވުމުން،

ކީރިތި قرآن ގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާކުރެއްވުމުގައި، ކުރީގެ ރައީސް الفاضل إبراهيم ناصر ގެ ދައުރުގައި

ކުރެވިފައިވާ ތަރުޖަމާ ބެލެވުނެވެ. އެއީ، އެކަމަށްޓަކައި ކަނޑައެޅި ކޮމިޓީން ބަލައިފައި

އެހެންނަމަވެސް ކަނޑައެޅުނު قبول ކުރެވޭނެ. އެގޮތަށް، އެއީ، ކީރިތި قرآن ގެ އާޔަތްތަކުގެ،

މާނަތަކާ ގުޅުމެއް ނެތް ތަފްސީލުތައް ތަރުޖަމާކުރެވިފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، عبارة ކުރުން

ގޮތްތަކުގައި ދިފާޢުކޮށް ތަރުޖަމާކުރުމުގެ ސިފަތަކާއި ގުޅުމެއް ނެތް ތަފްސީރުތަކެވެ.

ޚާއްޞަކޮށް، ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެދުނު ބައެއް علم ވެރިންގެ، އެކި ދައުރުތަކުގެ

އެކިއެކި ބާރުގެ ކީރިތި قرآن ގެ ބައެއް ބައިތައް ދިވެހިބަހަށް ތަރުޖަމާ ކުރެވިފައިވާތީވެ،

އެކި ދައުރެއްގައި علم ވެރިން، އެބައިބައިގެ ދިރާސާކުރުން ތަރުޖަމާކޮށް، ދީނީ ވަޢުޡ

ތަޤްރީރުތަކާއި ތަރުޖަމާ تقرير ތަކުގައި އެއް آية ތަކުގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާ ހުރިގޮތް ބަދަލުވެފައިވެ،

އެ ތަރުޖަމާތަކުގައި ފަރަޤު ހުރުމުގެ ޙާލަތުގައި ތަފްސީރުތަކުން ހުރިކަމެވެ. އެނގޭތީ،

ޢާއްމުކޮށްގެން، ހުރި ކީރިތި قرآن ގެ ފުރިހަމަ ތަރުޖަމާއެއް ދިވެހި قوم އަށް ހޯދައި

ދިނުމަކީ ޢާއްމު ކަމެކެވެ.

މި ސަބަބުތަކަށްޓަކައި، ދިވެހިންގެ އަތްދަށުގައި ކީރިތި قرآن ގެ ފުރިހަމަ

صحيح ދިވެހި ތަރުޖަމާއެއް އޮތުމުގެ ބޭނުންތެރިކަމުގެ ޒިންމާ އަޅުއަގަނޑު إحساس

ކުރެވުމުން، މި ދިނީ މަސައްކަތް އަޅުއަގަނޑު ފަށައިގަތީ 1979 ވަނަ އަހަރު

ނޮވެމްބަރު 25 ވަނަ ދުވަހު މި ކޮމިޓީ އުފެއްދުމުންނެވެ. 1979 ވަނަ އަހަރު ޑިސެމްބަރު 1 ވަނަ

ދުވަހުން ފެށިގެން ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުން ފެށުނެވެ. އަޅުއަގަނޑު އެ ކޮމިޓީގެ بحث

[illegible] أصول [illegible] ކުރުމުގައި ތަރުޖަމާ މާނަ ގެ قرآن ކީރިތި، [illegible]

[illegible] މިގޮތުން [illegible]

قرآن ގެ މާނަ ތަރުޖަމާ [illegible] أصول [illegible] أصول [illegible]

[illegible] ކީރިތި قرآن [illegible]

أصل [illegible]، عرب ބަހުން [illegible] قرآن ގެ تفسير [illegible]

[illegible] ކީރިތި قرآن ގެ [illegible]

[illegible]

ކީރިތި قرآن [illegible] ތަރުޖަމާ [illegible]

[illegible]

ކީރިތި قرآن [illegible] عرب [illegible] بلاغة [illegible]

[illegible] قرآن [illegible]

[illegible] ކީރިތި قرآن ތަރުޖަމާ [illegible] كلام [illegible]

[illegible] بلاغة [illegible] مجازى [illegible]

[illegible]

[illegible] علم [illegible]

[illegible]

رسول الله صلّى الله عليه وسلّم [illegible] عربى ބަހުން ކީރިތި قرآن [illegible]

[illegible] تبليغ [illegible] عرب [illegible]

[illegible] قرآن تبليغ [illegible]

[illegible] ކީރިތި قرآن ގެ މާނަ [illegible] ތަރުޖަމާ

[illegible] މިގޮތުން [illegible] ކީރިތި

قرآن ގެ ތަރުޖަމާ [illegible] شائع

ކުރެވިފައި ވެއްޖެ. އަދި މިހާރުވެސް، އެކި ބަސްބަސްތަކުން قرآن ގެ ތަރުޖަމާ ތަފްސީރުތައް شائع ކުރެވިފައިވެއެވެ.

އެހެންކަމުން، ކާމިލު ޝުކުރާއި ޘަނާއާއިއެކު މާތް ﷲ އަށް ޙަމްދު ކުރަމުންނެވެ،

އެކަމާގުޅޭ حضرتން މަދަދާއި توفيق އަށް އެދިވަޑައިގެން ބިސްމިއްލާހިގެން، ކީރިތި قرآن ދިވެހި ބަހަށް ތަރުޖަމާ ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމަށް ނިންމީމެވެ، خشوع ތެރިކަމާއި އަދަބުވެރިކަމާއި إخلاص ތެރިކަމާ އެކުގައެވެ.

މި ފުރިހަމަ އަދި ބޮޑު މަސައްކަތުގައި އަޅުގަނޑާއެކު ބައިވެރިވެ ކާމިޔާބީއަށް، އެކި ދާއިރާތަކުން އެކި ބޮޑަށް އެހީތެރިވެދެއްވިއެވެ. މި ބޭބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން، ކާމިޔާބުގައި ހިއްސާވެދެއްވުމުގައި ހުރި ބޭބޭފުޅުންނަކީ:

١. فضيلة الأستاذ الشيخ المرحوم محمد جميل (މ. ކުއްޔަވައްގެ)

٢. فضيلة الأستاذ الشيخ المرحوم موسى فتحي قاسم (މ. ޗީޗާ)

٣. فضيلة الأستاذ الشيخ محمد رشيد إبراهيم (ގ. ގަސްކަރަ)

٤. فضيلة الأستاذ الدكتور محمد زاهر حسين (ސ. ހިތަދޫގާ)

٥. فضيلة الشيخ المرحوم أحمد شاطر موسى (ސ. އެއްގަމުގެ)

٦. فضيلة الأستاذ الشيخ آدم نسيم (ސ. ފޫނަދު)

٧. فضيلة الأستاذ الشيخ حسين عبدالرحمن (މ. ހިދުނާ)

٨. فضيلة الأستاذ الشيخ أحمد فاروق محمد (ސ. ހިތަދޫ)

٩. فضيلة الأستاذ الشيخ إبراهيم زكريا موسى (މ. ހާލީން)

މި ބޭބޭފުޅުންނެވެ.

1979 ޖުލައި 1 ވަނަ ދުވަހު ކާމިޔާބުން ފުރިހަމަ މަސައްކަތް ނިންމީމެވެ.

1987 ޑިސެމްބަރު 20 ވަނަ ދުވަހުއެވެ. އެއަހަރުގެ، ސަރުކާރުން އެކި ވަޒީރުންގެ

މަޝްވަރާއާއެކު، ކީރިތި قرآن ގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާ، ހުރި ގޮތަށް ބަލައިގަތުމަށް ކޮމިޓީއެއް

ހަދައި ގެނެސް މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ކަންތައް ގެނެސްދިނެވެ. އެކޮމިޓީ،

އެތަރުޖަމާކުރުން ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ކޮށްދިނީ، މި ތަރުޖަމާ

ދިރާސާކުރުމުގެ އަދި ބަލައި ގެނައުމަށް ކުރަން ޖެހޭ މަސައްކަތްކުރެއްވި

ހުރިހާ ފަރާތެއް. މި ތަރުޖަމާގެ ތަރުޖަމާކުރެއްވި، ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

ޖަމާކުރެއްވި، އެ ތަރުޖަމާ مراجعة ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެއްވުމަށް

ފުރުޞަތުދިނެވެ.

މި فرصة ގައި، މިތަރުޖަމާގެ ކޮމިޓީން ފުރިހަމަކުރުމުގެ ކަންތައް،

ވަރަށް خاص ގޮތެއްގައި ޝުކުރުއަދާކުރަމެވެ. އެކަމުގައި، މި ތަރުޖަމާ ތައްޔާރު

ކުރުމުގައި ހިންގެވި فضيلة الأستاذ الشيخ المرحوم موسى فتحي قاسم އާއި. އެމަނިކުފާނު

ކުރެއްވި ބޮޑު ހިތް إخلاص އާއި މަސައްކަތަށް ގަދަރުކުރަމުން، އެމަނިކުފާނަށް

ވަރަށް إخلاص އާއިއެކު شكر ދަންނަވަމެވެ. ހިތް ހަމަ މިދުވަހުން،

އެމަނިކުފާނުގެ ބޮޑުކުރުމުގެ ދަރުމަ މި ތަރުޖަމާ ބޭނުން ކުރާ ކަމުގެ عملي

ގޮތުން ކުރެއްވުން ގެނެސްދެވި فضيلة الأستاذ الشيخ محمد رشيد إبراهيم އާއި.

فضيلة الأستاذ الشيخ محمد رشيد إبراهيم މި ތަރުޖަމާ ބަލާ މަސައްކަތް ފެށުމަށް ހަމަޖެހުން

ކުރުމުގެ ކުރިއަށް، ފެށުން ވަރަށް خاص أهميّة އެއް ދެއްވައިގެން

ކުރަންވީ، އެކަން ކުރިއަށްގެންދެވުން، އެމަނިކުފާނަށް ވަރަށް خاص ގޮތެއްގައި شكر

ދަންނަވަމެވެ.

ކީރިތި قرآن ދިވެހި ބަހަށް ތަރުޖަމާ ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފެށިގެން،

ކުރަމުން އައިސްއިރު ދަރުމަވެރި ގޮތުން، ހިތްވަރު جمعية الدّعوة الإسلاميّة العالميّة ގެ

ހަރަކާތް ބޮޑުވެ، ހިތްވަރު އެހީގެ ވަރު ވަރަށްބޮޑު. އެ جمعية ގެ بانى العقيد معمّر القذّافى

ހަރަކާތުގައި، މި جمعية ގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަކުރުމުގައި، ދީފައިވާ ސަޕޯޓަށް، ނުހަނު إخلاص ވެރިކަމާއެކު شكر އަދާކުރަމެވެ.

ކީރިތި قرآن ގެ މި މުބާރާތުގައިވެސް، ބައިވެރިވާ ކުދިން آية ތަކުގެ ވަގުތު ބަލައި ކިޔެވުމުގެ ނަތީޖާ ތަރުތީބުކުރުމަށް، خاص ކޮމިޓީއެއް ހެދީމު، މި ކޮމިޓީއާ މި މަސައްކަތް ހަވާލު ކުރެއްވީމެވެ. މި ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވަނީ:

١. فضيلة الشيخ محمد قباد أبوبكر (ވިލާރީގެ/ ދ. ކުޑަހުވަދޫ)

٢. فضيلة الأستاذ آدم محمد عبدالله (ފަރުވިލާގެ/ ރ. ގުރަ)

٣. فضيلة الأستاذ حسن سعيد (ހިރިގަސްދޮށުގެ/ ސ. ހިތަދޫ)

މި ބޭފުޅުންނެވެ.

އަދި އޭގެއިތުރުން، ކީރިތި قرآن ގެ ދިރާސީ މަރުޙަލާ ކޮށްފައިވާ ކުދިންގެ ނަތީޖާ ތަރުތީބުކުރުމަށް، ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާއި، އަދި މަސައްކަތްތަކުގެ ޝަރުޠުތައް ހަމަޖައްސައިދިނީ ބޭފުޅުންނަކީ މި މަސައްކަތް ކުރެއްވި ބޭފުޅުންނެވެ. މި ބޭފުޅުންނަކީ:

١. فضيلة الأستاذ حسن سعيد (ހިރިގަސްދޮށުގެ/ ސ. ހިތަދޫ)

٢. الفاضل أحمد رشيد عبدالقادر (ދ. ދަދުވަމީގެ)

٣. فضيلة الأستاذ موسى أنور حسن (ހިރިހިލާގެ/ ޏ. ފުވައްމުލައް)

٤. فضيلة الأستاذ عبدالله حميد (ނޫރާނީމާގެ/ ނ. ހޮޅުދޫ)

٥. فضيلة الأستاذ حامد أبوبكر (ވިލާރީގެ/ ދ. ކުޑަހުވަދޫ)

މި ބޭފުޅުންނެވެ.

މި ބޫބޫދުވުން އެ މަސައްކަތުގައި ނިސްބަތްވުމުން، ދިވެހި ބަހުގެ ދިރުމާ

ބަސްމަގުގެ ގޮތުން ތަރުޖަމާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބަލައިދިނުމަށް، ހައްދަވައި މިކަން ހުށަހެޅި ދިވެހި

ބަހުގެ ވަރަށް ތަޖުރިބާ ހުރި ފަރާތަކުން ކަނޑައެޅުނީ ދ. އަތޮޅު الفاضل عبدالله صادق އާ އެ މަސައްކަތް

ހަވާލުކުރިމެވެ. އޭނާ އެ މަސައްކަތް ވަރަށް ފުރިހަމައިން ކަމަށް ނިންމައިދިނެވެ. އެކަމަށްޓަކައި

الفاضل عبدالله صادق އަށް ވަރަށް إخلاص ތެރިކަމާއެކު شكر ދަންނަވަމެވެ.

ދިވެހި ބަހުގެ ވަރަށް ފުންނިގޫ އެނގުން ބޫބޫދުވުންތަކުގައި ދ. ސިއްވަރުތަކެއް

الفاضل عبّاس إبراهيم ވެސް މި ތަރުޖަމާ އެއްކޮށް އަލުން ކިޔަވައިދިނުމުގައި ބައިވެރިވެދިނެވެ.

އަދި ވަކިވަކި ބަސްތަކަށް آية ތަކުގެ ދިވެހި ބަސްތަކާ ތަރުޖަމާތަކުގެ މައިގަނޑު

ވެސް ބަލައިދިނެވެ، آية ތަކުގެ ދިވެހި ބަސްތަކާ ނުބައި ތަރުޖަމާތަކުގެ ބައިއިތުރު

ގެނެސްދީދިނެވެ. ވީމާ، މިގޮތުން އެ ހަމައެކަނި ބަޔަކު މަސައްކަތުގައި ކަމުދިނެވެ.

الفاضل عبّاس إبراهيم އަށް ވަރަށް خاصّ شكر އެއް ދަންނަވަމެވެ.

ޓީޗަރު قرآن ގެ މި އާ ދިވެހި ތަރުޖަމާގެ ޕްރޫފް ރީޑިން ހަވާލު ކުރުމުން،

ތަފްސީރުގެ ބައި މަސައްކަތުގައި އިތުރު ފަރުވާތެރިވެދިނީ، ދ. ވަޑިގަމުގެ الفاضل علي حسين އެވެ.

އޭނާ މި މަސައްކަތް ކުރަނީ، ކުރިން ކަމަށްވާނެއެވެ، ވަރަށް ފުރިހަމަކޮށް ކުރަނީވެސް

ވަރަށް ބޮޑު ކުރިން ކުރިއެވެ، އެ ބައި މަސައްކަތްގެ ބައި އެއްގޮތަށް ދިރުން ވަނީ ބޮޑު ކުރިން،

الفاضل علي حسين އަށް ނުހަނު إخلاص ތެރިކަމާއެކު شكر ދަންނަވަމެވެ.

ޓީޗަރު قرآن ދިވެހި ބަހަށް ތަރުޖަމާ ކުރުމުގެ މަސައްކަތް

ކުރުމުގައި ދިރުވައި، ތަރުޖަމާ ބަލައިދިނުމުގައި އެކި ގޮތްގޮތުން ބައިވެރިވި ދަރިވަރުން

ހިއްސާކުރުން، އެ މަސައްކަތުގައި އެކިގޮތްގޮތުން ބައިވެރިވެ ވަޑައިގެންނެވި ދ. ސިންވަރު

الفاضل عبدالله جميل އަށާއި، ދ. ސިންވަރު ތަކުގެ الفاضل عبّاس إبراهيم އަށާއި،

ދލ. ހުޅުމާލެ الفاضل عبدالرّشيد حسين އަށާއި، ދލ. ހިތަދޫ الفاضل محمّد حسين އަށް

މި فرصة ގައި އުފާވެރިކަމާއެކު شكر ދަންނަވަމެވެ.

ޖީގެއިރުން، ހަރަކާތްތެރިވެދެއްވި އުސްތާޒުން ސާނަވީ ތަޢުލީމުގެ

ހަރުދަނާކުރުމަށް ގެ ދަސްކޮށްދިނުމަށް އަދާކުރެއްވި އިޚްލާސްތެރިކަން ބިނާކުރީ

ދިރުމުން، ކީރިތި قرآن ގެ ދިރާސާ ތަޚައްޞުޞް ތަޢުލީމުދިނުމަށްޓަކައި ޚާއްޞަ ތަޢުލީމީ ނިޒާމެއް،

ތަޢުލީމުދެއްވި ދަސްކޮށްދެއްވި ތަރުބިއްޔަތު ދެއްވުމަށް، މ.ربيعي منزل الفاضل عبدالله

شاهد ކުރައްވަމުންގެންދިޔަ ބޭފުޅާ ދަސްކޮށްދެއްވުން އަދި ތަރުބިއްޔަތު، އަޅުގަނޑު خاص ގޮތަކަށް

އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގެ شكر ދަންނަވަމެވެ.

ކީރިތި قرآن ގެ ދިރާސާ ތަޚައްޞުޞުގެ އޮނިގަނޑު مرحلة ގައި،

ގެ ދަސްކޮށްދީ ދިރާސާކުރި ގޮތުގެ އަދާކުރެއްވި ސާނަވީ ތަޢުލީމު ހަރުދަނާކުރުމަށް

ދިރިއުޅުމުގައި الدكتور أحمد شريف ގޮތުގައި ދަސްކޮށްދެއްވި ބޭފުޅާ،

އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގެ ތެރެއިން شكر ދަންނަވަމެވެ.

ކީރިތި قرآن ދިރާސާކުރުން ތަޚައްޞުޞުގެ ދަސްކޮށްދީ ދިރާސާކުރުން

ތަޢުލީމުގެ އޮނިގަނޑު مرحلة ގެ ފުރަތަމަ ދަރަޖަ، ގެ ދަސްކޮށްދީ ދިރާސާކުރި އަދާކުރެއްވި

އަހުލުވެރިކަމާއި، ހަރަކާތްތެރިވެދެއްވި އުސްތާޒުން ދަސްކޮށް ދެއްވި ހުރިހާ

މ. ފޭރުގެ الفاضل المرحوم محمّد صادق ، އަދި ދިރާސާކުރިކަމުގައި ތަޢުލީމީ

ފުރަ ދަސްކޮށްދެއްވި އަދި ތަރުބިއްޔަތު، މަރުޙޫމް އަދި إخلاص އަޅުގަނޑުގެ شكر

ދަންނަވަމެވެ.

އަދި ކީރިތި قرآن ދިރާސާ ކުރުން ތަޚައްޞުޞުގެ ދަސްކޮށްދިނުމުގައި

ހަރުދަނާކޮށްދެއްވި ބޭފުޅުން އަހުލުވެރިކަމާއި، ހަރަކާތްތެރިވެދެއްވި އުސްތާޒުން

ފުރަތަމަ ގޮތުން ތަޢުލީމުދެއްވި މ. އަލްފާޟިލް، މަރުޙޫމް الفاضل عبد الله وحيد އަދި،

ހ. ގޯއްޗެ، އަދި ތަރުބިއްޔަތު الفاضل محمّد مفيد އަދި، ކީރިތި قرآن ގެ ދިރާސާތަކުގެ

ތަޚައްޞުޞުގެ ދިނުމުގައި، އަދާކުރެއްވި ދަސްކޮށްދީ ތަޢުލީމީ ހަރަކާތްތެރިވެދެއްވި

އުސްތާޒު ހަމަޖެހުން ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު ދެއްވިއެވެ، މި ދިރާސާތަކުގެ އަހުލުވެރިކަމުގެ ތެރެއިން

ފުރަތަމަ ޓައިޕްކޮށްދެއްވި، ހ. ސީވިއުގެ الفاضلة مريم رشيدة އަށާއި، މއ. ސަވްރީނާގެ

الفاضلة فاطمة رشيدة އަށްވެސް شكر ދަންނަވަމެވެ.

ހަމައެފަދައިން، ކޮމްޕިއުޓަރުން ދިވެހި ތަރުޖަމާ ލިޔުމުން ދިޔައިރު،

عرب ބަހުގެ ތަރުޖަމާކުރުމުގައި ދިމާވި ދަތިތަކަށް حلّ ހޯދައިދެއްވުމަށް، ގ. ގުލްފާމުގެ

الفاضل إسماعيل عبدالقادر ކޮށްދެއްވި މަސައްކަތަށާއި، މި ތަރުޖަމާގެ ފުރަތަމަ ނުސްޚާ ކިޔުއްވުން،

މި ތަރުޖަމާ ދިވެހިބަހުގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް إصلاح ކޮށްދެއްވުމަށާއި، ފުރަތަމަ އަށް ފަރާތުން ދިވެހިކޮށް

ހަމަޖައްސައިދެއްވި، ގ. ގުލްފާމުގެ الفاضل محمّد عبدالقادر އަށް ވެސް شكر ދަންނަވަމެވެ.

އަދި ކީރިތި قرآن ދިވެހި ބަހަށް ތަރުޖަމާކުރާ ކޮމިޓީގެ ސެކްރެޓޭރިއަޓުގެ ގޮތުގައި

މަސައްކަތް ކުރައްވާ ބޭފުޅުން الفاضل إبراهيم إسماعيل އާއި، މ. އިރުވާއީގެ الفاضل إبراهيم فوزي

އަށްވެސް، އެދުވަސްވަރުން ކޮށްދެއްވި މަސައްކަތްތަކަށްޓަކައި، شكر ދަންނަވަމެވެ.

އެބައަށް އަހަރެމެން ދިވެހިބަހަށް މި ކޮށް އަދި ބޮޑު މަސައްކަތަކީ،

އެކުލެވިގެންވާ އެއް ހަމައެކަނި އަދި ބޮޑު ބޭނުމަކީ ދީނީ ދިރާސާކުރާ إخلاص ތެރި

މަސައްކަތްތަކަށް ކުރައްވާ، އިސްލާމްދީނުގެ ހިދާޔަތުގެ މަގުން ދިއުމަށް ލާބަ الله ހެޔޮ ޖަޒާ

ދެއްވާށިއެވެ! އަދި މިދީނުގެ ބަސްފުޅުތަކުގައި ވީ މިދީނުގެ ހިދާޔަތް ލިބިގަތުމަށް ބަސްފުޅު

ފަހަރުގެން ސަމާލުކަމާއި نعمة މިންވަރުކުރައްވާށިއެވެ دعاء ކުރަމެވެ.

އަޅުގަނޑު މި مقدّمة ނިންމާލުމުގެ ކުރިން ވަރަށް މުހިންމު ނުކުތާއަކަށް

ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަމެވެ. އެގޮތުގައިން އައު ފަހަކަށް، މާތް الله ގެ ހަރު رحمة ފުޅުން،

ކީރިތި قرآن ގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާއެއް އަޅުގަނޑު މުސްލިމުންގެ އަތްމަތިވެގެން ކުރެވުނު، އެ ތަރުޖަމާއިން

އެކިއެކި شرعي حكم ތައް ދަސްކުރެވޭނެއި، އެކިކަހަލަ ޙجّة އަށް ގޮތުގައި އެކިއެކި آية ތައް

ބަލައިކަމަށްފާލަނީ، ހަމައެކަނި އެފަދަ ފަރާތްތަކަކުން شرعي علم ތައް حاصل ކުރައްވަމުން

ގެންދަވާ ބޭފުޅުންނާ ހަމައެކަނި އެގޮތަށް ވާހަކައެވެ. އެހެނީ، قرآن ގެ آية ތަކުގެ

حقيقي މާނައާއި، مجازي މާނައާއި، އަދިހަމަ عامّ حكم ތަކާއި، خاصّ حكم ތަކާއި،

مطلق حكم ތަކާއި، مقيّد حكم ތަކާއި، ناسخ އާއި منسوخ ފަދަ، ތަފާތުތައް ބަޔާންކޮށް
އެނގެންވާނޭގޮތުގައި، ކީރިތި قرآن ގެ އެއް آية ގެ ތަފްސީރު ލިޔުމުގައި، ތަރުތީބުން حكم އާއި،
مقصد އެނގޭގޮތަށް ބަޔާންކުރުމަށް މަސައްކަތްކޮށްފައިވެއެވެ.

އަޅުގަނޑު ދަންނަވަމެވެ، ކިތާބު ލިޔުއްވުމުގައި، ކިޔުންތެރިން إخلاص ތެރިކަމާއި
ކިޔުމުން ފައިދާތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްކުރުމަށް ބާރުއަޅާލަމެވެ، މިފަދަ ކިތާބު ކަމަށް
މަސައްކަތްކުރެވިދާނެއެވެ. ... ...
މި ތަރުޖަމާކުރުމުގައި އޮތް ކަންކަމަށް ... ...
ފާހަގަކޮށް، އަޅުގަނޑަށް إصلاح ކުރުމަށް، ކިޔުންތެރިން ދަންނަވާލާނެ ފާހަގަކޮށްދެއްވުން
ރަޙްމަތުގައި الله سبحانه وتعالى އަށް ... ... ސަވާބެވެ.

ކީރިތި قرآن ގެ ދިވެހި ތަރުޖަމާ ނިމުމަކަށް އައުމަށް ... ...
މަސައްކަތުގައި الله سبحانه وتعالى އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެއްވި عناية އާއި
ރަޙްމަތުގެ ސަބަބުން، އަޅުގަނޑު حضرة އަށް، ... ...
حمد އާއި شكر ދަންނަވަމެވެ.

އަޅުގަނޑުގެ دعاء އަކީ، މި ތަރުޖަމާއިން، ކިޔާ أخ އަދި أخت ންނަށް،
ކީރިތި قرآن ގެ إنسانيّة އަށް ގެނެސްދިން هداية އާއި ... ...
އެއަށް عمل ކުރުމަށް ... ... توفيق ދެއްވުން الله ގެ ... ...

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ .

٢١ شــوّال ١٤٢٨

1 ނޮވެމްބަރު 2007

مأمون عبد القيّوم

ރައީސް މައުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމް